

A Református Egyházenészek Munkaközössége (ReZeM) állásfoglalása az „egyetemes” magyar református énekeskönyvről

Állásfoglalás

A Református Egyházenészek Munkaközössége (ReZeM) a Doktorok Kollégiumának Himnologiai Szekciójával közösen aláírt, 1995. augusztus 31-i állásfoglalását az « *egyetemes* » magyar református énekeskönyv (világénekeskönyv) megjelenése után is fenntartja.

(Lásd az 1. számú mellékletet.)

1. Megengedhetetlennek tartjuk, hogy egy állítólagos gyülekezeti énekeskönyv a *gyülekezetek megkérdése nélkül*, az egyházi demokrácia elveinek semmibevételével jöjjön létre.
2. Sajnálattal állapítjuk meg, hogy a világénekeskönyv szerkesztésével – közelebbről az egyházzenei szakmai szempontok háttérbe szorulásával, az énekek műfaji határainak egybemosásával, és a szűk határidő veszélyeivel kapcsolatos – előzetes *aggodalmaink* maximálisan indokoltak voltak; az irodalmi és teológiai szempontok elhanyagolását hasonlóan fájraljuk.
3. Megdöbbenéssel vesszük tudomásul, hogy egyházunk illetékes vezetőinek és az énekeskönyv szerkesztőbizottságának a *testvértelen* magatartását, akik a két, együttesen közel kétszázötven elméleti és gyakorló egyházzenészt tömörítő közösség állásfoglalására még csak nem is reagáltak. (A DK Himnologiai Szekciója ráadásul a Magyarországi Református Egyház Zsinatának egyházzenei ügyekben illetékes *tanácsadó* testülete volna!)

Ügyszintén megdöbbenéssel könyveljük el, hogy a szerkesztő testület (Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának Himnologiai Bizottsága) titkára pár héttel az 1995. augusztus 31-i állásfoglalás után pontról pontra *végrehajtotta az aláírottak ellenkezőjét*.

4. Tiltakozunk az ellen, hogy az egyetemes magyarság, vagy az egyetemes magyar reformátusság szempontjait bárki is szakmai inkompetencia vagy egy elhibázott koncepció takargatására használja fel. Egyuttal azonban tiltakozunk az « *egyetemes magyartalanság* » ellen is, amely a világénekeskönyvből közel száz fölbecsülhetetlen értékű magyar éneket ítél elhagyásra, miközben az újonnan felvett énekek elsősorú többsége magyartalan.

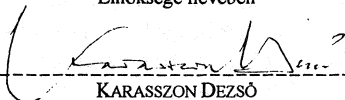
(Lásd a 2. számú mellékletet!)

5. A regionálisan kedvelt énekek egyetemessé minősítésével semmi körülmények között sem érthetünk egyet.
6. A Református Egyházenészek Munkaközössége a fentiek alapján a világénekeskönyvvel szemben továbbra is az 1948-as énekeskönyv használatára szólít fel mindenkit, aki a református egyház. és ezen belül a református egyházzeneiség iránt felelősséget érez. Kijelenti, hogy minden elképzelhető eszközt meg fog ragadni a *református gyülekezeti éneklés valós érdekeinek az érvényesítésére*.

Kelt Budapesten, 1996. október 19-én.

A Református Egyházenészek
Munkaközössége
ReZeM
H-1062 Budapest, Ráday u. 28.

A Református Egyházenészek Munkaközösségének
Elnöksége nevében

KARASSZON DEZSŐ

orgonaművész, a ReZeM ezidei elnöke

2. számú melléklet

Elmaradt dicséretetek az 1948-as énekeskönyvhöz képest (jellemző válogatás):

REFORMÁTORI ÉNEKEK:

Benned bíztam, Uram Isten (259, Tordai Benedek, 1540 körül)
Emlékezzél, mi történék, Uram, mirajtunk (386, Hofgreff énekeskönyv, 1556)
Imhol vagyok, édes uram, Istenem (399, Szepetneki János, 1555)
Sok inségünkben hozzád kiáltunk (384, Sztárai Mihály)
Száma nincsen, Uram, jótéteményidnek (451, Szegedi Gergely, 1566)

KÉSŐBBI MAGYAR ÉNEKEK:

LENGYEL JÓZSEFTŐL:

Atya Úr Isten, rólad vallást tészek (250)
Imádandó Isten, e széles föld néked (247)
Tökéletes volt minden tekintetben (209)

LOSONTZI HÁNYOKI ISTVÁNTÓL:

Az Úr énnékem hűséges vezérem (429)

RÁDAY PÁLTÓL:

Dicséret a Szentháromságnak (245)
Zengj nyelvem ékesen (289)

SZÓNYI BENJÁMINTÓL:

Téged, ó Isten, dicsérünk (243, Árokháty Béla dallamával)

A szerkesztőség közleménye

A fenti állásfoglalás első mellékletét lásd *Magyar Egyházzene* II (1994/95) 498. A ReZeM 1996. évi közgyűlésének délutánján (november 23-án, a budapesti Szilágyi Dezső téri református gyülekezeti teremben) Máté János és Fekete Csaba előadása után számos hozzászólással megkezdődött az Énekeskönyv vitája. Következő számainkban szívesen közlünk e témához elsősorban rövid terjedelmű, de kellően megalapozott hozzászólásokat.